

RIIGIKANTSELEI

Riigikogu juhatus

Meie: 11.06.2020
nr 2-5/20-01317-3

**Eesti seisukohad Euroopa Liidu
taaskäivitamise kava ja Euroopa Liidu
pikaajalise eelarve aastateks 2021-2027
kohta Euroopa Ülemkogu 19. juuni 2020. a
kohtumisel**

Austatud Riigikogu juhatus

Tulenevalt Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse §-st 152¹ ja Vabariigi Valitsuse 11. juuni 2020. a istungil otsustatust esitan järgmised heaks kiidetud Eesti seisukohad Euroopa Liidu taaskäivitamise kava 2021-2027 ja pikaajalise Euroopa Liidu eelarve aastateks 2021-2027 kohta Euroopa Ülemkogu 19. juuni 2020. a kohtumisel:

1. Eesti peab vajalikuks leida kiire ja tõhus viis aidata Euroopal ületada koroonakriisist tekkinud raskused. Oleme valmis osalema ühekordsel ja ajaliselt piiratud toetusmeetmete rakendamisel. Taaskäivitamise kava tuleb kinnitada konsensuse põhimõttel. Eestile on oluline Euroopa Liidu ühtsus ning koostöö. Näeme Euroopa Liitu kui riikide liitu, mitte kui liitriiki. Peame oluliseks sõltumatut analüüsi taaskäivitamise kava kohta, kas see on kooskõlas Euroopa Liidu aluslepingutega.
2. Eesti ei toeta liikmesriikide jooksvate kulutuste katmist taaskäivitamise kavast. Fookuses peavad olema investeringud, mis on suunatud tulevikku ning aitavad ellu viia Euroopa Liidu digiüleminekut, jätkusuutlikke investeringuid kliimaeesmärkide saavutamiseks ning tugevdada siseturgu, samuti peab investeringute puhul arvestama ettevõtete efektiivsuse ja konkurentsivõime tõstmist ning säilenõtkust ja toimimist kriisides. Peame oluliseks, et Euroopa Liidus säiliks maksuküsimuste otsustamisel ühehäälsus.

Oleme valmis kaaluma ühekordselt, erandkorras, ajutise ja ajaliselt selgelt piiritletud laenu võtmist taaskäivitamise kava rahastamiseks Euroopa Liidu eelarve kaudu. Eesti peab oluliseks, et Euroopa Liidu poolt võetud laen kajastub liikmesriikide võlakoormuses. Peame vajalikuks võimaldada COVID-19 pandeemiast kannatanud majanduse taaskäivitamist ja vastupanuvõime suurendamist, ilma lähiaastatel liikmesriikide sissemaksid Euroopa Liidu eelarvesse märkimisväärselt suurendamata. Me ei toeta riiklike võlgade ühist garanteerimist või minevikus võetud laenude muutmist ühiselt garanteerituks. Peab olema tagatud, et liikmesriigid ei garanteeri üksteise kohustusi Euroopa Liidu eelarve ees. Peame oluliseks rõhutada, et kõik sellised meetmed peavad lähtuma aluslepingutest.

Eesti peab vajalikuks Euroopa stabiilsuse- ja kasvu pakti nõuete rakendusreeglite ülevaatamist, et ühelt poolt tõhusamalt tõkestada euroala rahandusliku jätkusuutlikkuse ohustamist liikmesriikide poolt ning teisalt saavutada sisuline ning eesmärgipärane eelarvereevlite täitmise korraldus, mis on vastavuses riikide reaalse rahandusliku jätkusuutlikkusega.

3. Nõustume, et Euroopa Liidu omavahendite lage ehk liikmesriikide maksimaalset kohustust Euroopa Liidu eelarve ees võib ühehäälselt ajutiselt tõsta vaid selles ulatuses, mis on kooskõlas taaskäivitamise kava rahastamiseks vajaliku laenu saamiseks võimalikult soodsatel tingimustel. Ajutist lae tõstmist võib kasutada üksnes taaskäivitamise kava rahastamiseks vajaliku laenu võtmiseks. Laenu tagasimaksete jagunemine tulevikus peab olema läbipaistev ja riikide jaoks prognoositav. Eesti eelistab tagasimakse skeemi rahvusliku kogutulu põhise sissemakse kaudu.

4. Eesti ei toeta Euroopa Liidu eelarve ja taaskäivitamise rahastu rahastamiseks uusi tuluallikaid ehk uusi omavahendeid ning eelistab olemasoleva süsteemi jätkumist. Me ei toeta omavahendeid, mis oleksid regressiivsed väiksemate ja vaesemate liikmesriikide suhtes ehk suurendaksid keskmisest vähem jõukate riikide eelarvekoormust rohkem kui jõukamatel riikidel. Peame oluliseks, et Euroopa Liidus säiliks maksuküsimuste otsustamisel ühehäälsus ja ei toimuks liikumist maksude harmoniseerimise suunas.

5. Euroopa Liidu poolt liidu eelarve tagatisel võetud laenud peab kindlasti tagasi maksma, me ei toeta Euroopa Liidu poolt tähtajatute laenude võtmist, mille puhul makstaks ainult intressi, aga mitte laenu põhiosa.

6. Taaskäivitamise kava planeerimine ja seire peab võimaldama liikmesriikidele samasugust kaasaraäkimisõigust kui Euroopa Liidu eelarve põhiosale. Peame vajalikuks, et liikmesriigid saaks veendumuse, et Euroopa poolaasta raames esitatud liikmesriikide taaskäivitamise plaanid on suunatud vajalikele reformidele ja investeeringutele, ning kindlustunde enne toetuse väljamaksmist, et nõutud eesmärgid ja vaheetapid on saavutatud.

7. Eesti peab oluliseks liikmesriikide toetamist täiendavate ühtekuuluvuspoliitika vahenditega, mis aitavad kiirelt reageerida vajadusele toetada tööhõivet, ettevõtteid ja tervishoiusüsteemi paindlikel tingimustel. Vahendite kiireks ja efektiivseks kasutamiseks peab nende haldamisel olema võimalik tugineda maksimaalselt 2014-2020 perioodi vahendite kasutamise reeglitele ilma haldajatele ega toetuste taotlejatele lisakoormust tekitamata.

8. Toetame maaelu arengu fondi suurendamist, sest üldisest kriisikahjust ei jää puutumata ka maapiirkonnad ning vaja on toetada nii põllumajandussektorit kui ka laiemalt maapiirkondi. Eesti soovib jätkuvalt põllumajanduse otsetoetuste ühtlustamist.

9. Eesti peab oluliseks, et Euroopa Liidu eelarve toel suurendatakse eraettevõtete rahastust kriisist väljumiseks ning et Eesti ettevõtetel, kellest valdav enamik on väike- ja keskmise suurusega ettevõtted, oleks nendele instrumentidele tõhus ligipääs.

10. Vajalik on õppida kriisi kogemusest ning suurendada taaskäivitamise kavast hädaolukordadele ja kriisidele reageerimise võimet.

11. Toetame majanduse taaskäivitamiseks vajalike kiireloomuliste tegevustega alustamist juba aastal 2020 ehk ühtekuuluvuspoliitika täiendavate vahendite ja eraettevõtete maksevõime

toetuse instrumendi rahastamiseks vajaliku Euroopa Liidu pikaajalise eelarve aastateks 20142020 suurendamist.

12. Euroopa Liidu pikaajalise eelarve aastateks 20212027 muudatusettepanekute puhul lähtume Vabariigi Valitsuse 18. veebruari 2020. a istungil ja Riigikogu Euroopa Liidu asjade komisjoni 19. veebruari 2020. a istungil heaks kiidetud seisukohtadest ja seal toodud prioriteetidest.

13. Eesti peab oluliseks, et taaskäivitamise kava rahastamise otsus tehakse Riigikogu täiskogul.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Heili Tõnisson
Valitsuse nõunik

Lisad:

1. Seletuskiri
2. Komisjoni teatis taaskäivitamise kava kohta
3. Komisjoni teatis pikaajalise EL eelarve 2021-2027 muudatusettepanekute kohta
4. Nõukogu otsuse Euroopa Liidu omavahendite süsteemi kohta muudetud ettepanek
5. Nõukogu määruse ettepanek Euroopa Liidu taaskäivitamise kava kohta

Ann Saks 693 5201
ann.saks@riigikantselei.ee